

Finanssipolitiikan tarkastus

Tarkastuskertomus 19/2018 Veromuutosten ja verotukien vaikutusarvioinnit

Yhteenveto kertomusluonnoksen lausunnosta

Valtiontalouden tarkastusvirasto on saanut viitekohdassa mainitun tarkastuskertomuksen luonnoksesta palautetta seuraavasti:

- valtiovarainministeriö 10.10.2018.

Lausunnonantajalla on ollut tilaisuus

- lausua näkemyksensä tarkastuskertomusluonnoksessa esitetyistä tarkastusviraston kannanotoista sekä
- esittää kertomusluonnoksen tekstiin korjaus- ja täsmennysehdotuksia.

Ennen lopullisen tarkastuskertomuksen antamista tarkastusvirasto on kertomusta viimeisteltäessä ottanut huomioon palautteen seuraavasti:

1. Lausunnonantajan näkemykset kannanotoista

Valtiovarainministeriön lausunnossa on pääosin yhdytty kertomusluonnoksen kannanottoihin. Lausunto ei antanut aihetta muutoksiin lopullisessa tarkastuskertomuksessa. Lausunnon perusteella tehtiin muutamia teknisluonteisia tarkennuksia tarkastuskertomuksen havaintoluku-osaan.

Tässä yhteenvedossa esitetään vastineet joihinkin lausunnoissa esitettyihin asioihin.

Valtiovarainministeriö toteaa lausunnossaan liittyen dynaamisten vaikutusten huomioimisen yhtenäistämiseen, että se on linjannut, että vain välittömät tutkimustiedolla todennettavat vaikutukset tulee huomioida vaikutusarvioinnissa.

Myös tarkastusvirasto pitää tätä linjausta oikeana ja on tarkastuskertomuksessakin todennut, että valtiovarainministeriö pyrkii tuomaan hallituksen esitykseen vain luvut, joiden laskelmien oletukset sekä epävarmuudet voidaan esittää ja joita voidaan pitää riittävän luotettavina. Tarkastusvirasto kuitenkin katsoo, että hallituksen esitykseen voisi tuoda esille myös sellaisia olennaisia dynaamisia vaikutuksia, joista on tiedossa niiden todennäköinen suunta, vaikkei niille olisi saatavissa luotettavaa numeerista arvoa joustolle. Näissä tapauksissa vaikutuksen voi ilmaista sanallisesti, ilman numeerista arvoa. Mikäli vaikutuksesta ei ole mitään mainintaa, voi hallituksen esityksestä tulla kuva, että kyseistä vaikutusta ei ole lainkaan.

Valtiovarainministeriö pitää tarkastuskertomuksessa kannatettavana normiverojärjestelmän uudelleen tarkastelua ja verotukien raportoinnin kehittämistä. Valtiovarainministeriö onkin perustanut ohjausryhmän, jonka tehtävänä on verotukiraportoinnin seuranta, arviointi ja kehittäminen. Valtiovarainministeriö toteaa, että nykyistä verotukien raportointia voitaisiin laajentaa pitkälti tarkastuskertomusluonnoksen suositusten mukaisesti. Valtiovarainministeriö kuitenkin toteaa, että listauksen laajentaminen siten, että se sisältäisi kunkin verotuen tavoitteen tai kohderyhmän, ei ole käytännössä mahdollista ilman kutakin verotukea koskevaa tutkimusta. Lausunnossa todetaan myös, että tällaista tutkimusta ei ole mahdollista toteuttaa vero-osaston nykyisillä resursseilla.

Tarkastusvirasto on samaa mieltä siitä, että tavoitteiden määrittely vaatii verotukien tarkempaa tarkastelua. Tarkastusvirasto on kuitenkin myös sitä mieltä, että verotukien tavoitteiden määrittelyyn pitäisi mahdollisuuksien mukaan panostaa. Jotta verotukien tehokkuutta ja toimivuutta voidaan arvioida suhteessa muihin politiikkakeinoihin, pitäisi verotuen tavoite olla ensin selvillä.

2. Teknisluonteiset täsmennys- ja korjausehdotukset

Kaikki lausunnossa esitetyt korjaus- ja täsmennysehdotukset on otettu tekstimuutoksina huomioon lopullisessa tarkastuskertomuksessa. Tässä yhteydessä voi tarvittaessa mainita myös yleisesti, mitä korjausehdotukset ovat koskeneet tai mistä ne ovat pääosin johtuneet (esimerkiksi tarkastuksen tiedonhankintavaiheen jälkeen tapahtuneet muutokset).

Lisätietoja: Ylitarkastaja Päivi Polojärvi, p. 09 432 5746